

35694, II, B, 9

8° br. 77/78

Škapulir

Marijinih sedem žalosti
ali
črni škapulir.

Z dovoljenjem vis. častitega škofijstva Ljubljanskega,
z dne 15. marca 1898, št. 755.

030029089

Prvi del.

Bratovščina črnega škapulirja Marijinih 7 žalosti.

I. Začetek.

1.) Nemili in za sv. cerkev nevarni so bili časi ko so Albigenzani s svojo krivo vero delali nemir med katoličani. Sv. Dominik trudil se je veliko, da bi naredil mir, a opravil je malo. V nebeški prikazni od Marije podučen je začel sv. rožni venec oznanovati, verni so jeli sv. rožni venec moliti in s pomočjo te molitve je resnica zmagala, grešnikov se je na tisoče izspokorilo, Albigenzani bili so premagani; rožnivenška pobožnost pa je ostala vernim v navadi. Tako se je l. 1206 sv. rožni venec upeljal in v katoliški cerkvi udomačil.

2.) Leta 1845. je sestri "Apoloniji Andriveau Jezus iz križa pokazal rudeči škapulir in rekel med drugim tudi: »Verni, ki bodo ta škapulir nosili, bodo dobili vsak petek pomnoženje vere, upanja in ljubezni.«

Tako se je začel škapulir Kristusovega trpljenja ali rudeči škapulir.

3.) Enakoma je tudi s črnim škapulirjem. V sredi 13. veka se je Marija prikazala sedmim pobožnim, florentinskim žlahtnikom, jim je naročila, naj nov red ustanovijo, redovniško obleko in črn škapulir nosijo ter Marijine bridke žalosti pobožno premišlujejo in to pobožnost tudi med vernimi razširjajo. To je njih naloga. — Udje tega novega reda so se imenovali in se še imenujejo »servi Mariae« t. j. Marijini služabniki ali serviti.

4.) Ne dolgo — so tudi kristjani med svetom jeli Marijine grenke žalosti si k srcu jemati in želeli Marijini služabniki biti. Takim so delili serviti blagoslovljen črn škapulir v spomin Marijinih žalosti. Tako se je začela bratovščina Marijinih 7 žalosti.

II. Kaj dobiš, ako črni škapulir prejmeš?

Ako se Marijinim pobožnim služabnikom pridružiš, deležen postaneš zasluženja, vseh sv. maš, vseh molitev, vseh postov, vseh pobožnostij in vseh dobrih del, katere serviti opravljajo po vsem svetu. Udeležiš se lahko vseh popolnih in nepopolnih odpustkov, katere so papeži podelili udom črnega škapulirja, nakloniš si srce žalostne Matere Božje, da ti bo izprosila srečno zadnjo uro.

III. Odpustki, katere so papeži udom črnega škapulirja podelili, so:

A. popolni, B. nepopolni in C. odpustki
rimskih postaj.

A. Popolni odpustki so:

1.) na dan, ko prejmeš črni škapulir in
daš upisati svoje ime v družbino knjigo —
in če vredno prejmeš sv. Zakramente.

2.) kadar bratovščina obhaja svoj glavni
praznik. Treba pa je razun spovedi in sv.
obhajila, da se družbina cerkev obišče in
ondi v papežev namen saj 5 Očenaš in
5 Češčena si obmoli — začeni s
prvimi večernicami.*) — Ta odpustek dobijo
tudi tisti udje, ki so ta praznik pravično
zadržani, pa v naslednjih 7 dnevih spoved
opravijo in sv. obhajilo prejmejo in v druž-
bini cerkvi v papežev namen molijo. Rescr.
Leonis XIII. 16. jul. 1887.

3.) v smrtni uri dobijo udje popolnoma
odpustek, ako sv. zakramente vredno prej-
mejo, in če to ni mogoče, s skesanim srcem
sladko ime Jezus zakličejo, če ne z usti,
saj v srcu.

4.) udje dobijo popolne odpustke, ako
se udeležijo slovesne procesije, ki se obhaja
z dovoljenjem škofa vsak mesec v redov-

*) A primis vesperis.

niški cerkvi (servitov) pa le, če so svete zakramente vredno prejeli in v papežev namen molitev (5 Očenaš . . .) opravili.

5) popolne odpustke zadobijo tiho nedeljo udje, ki so svete zakramente vredno prejeli, v družbini cerkvi ali kapelici (začenši s prvimi večernicami) v papežev namen molili, ondi Marijine žalosti in Kristusovo trpljenje pobožno premišljevali.

6.) popolne odpustke dobijo ne le udje, ampak vsi verni 3. nedeljo meseca septembra (str. 18).

B. Nepopolne odpustke dobijo udje:

1.) na praznik Marijinega rojstva 8. septbr. — Marijinega oznanjenja 25. marca; Marijinega očiščevanja 2. febr. — Marijinega vnebovzjetja 15. aug. — vsakikrat po 7 let in 7 kvadragen,*) ako sv. zakramente vredno prejmejo in v družbini cerkvi ali kapelici v papežev namen 5 Očenaš obmolijo — začenši s prvimi večernicami.

2.) vsak petek 7 let in 7 kvadragen, ako svete zakramente vredno prejmejo in v spomin Kristusovega trpljenja 5 Očenaš in 5 Češčena si . . . molijo.

3.) pet let in pet kvadragen, ako sveto Rešnje Telo spremijo, kadar se kot popotnica k bolniku nese in zanj molijo.

*) Ena kvadradena je 40 dnij toraj 7 kvadragen 280 dnij.

4.) sto dnij dobijo udje, kadar v družbini cerkvi ali kapeli Marijine dnevnice molijo.

5.) šestdeset dnij zadobijo udje, kadar koli so pričujoči pri molitvi: *Salve Regina* ali pri litanijah Matere Božje, ki se vsako nedeljo po večernicah pojejo. Te odpustke dobijo tudi, ako isti dan *a)* 7 Očenaš in 7 Česčena . . . na čast Marijinih 7 žalosti molijo. *b)* če se (isti dan) sv. maš, ali drugih pobožnostij udeležijo, katere družbeniki obhajajo v družbeni cerkvi ali kapeli, *c)* kadar se bodi si zasebnih ali javnih družbinih zborov udeležujejo; *d)* mrtve na pokopališče spremljajo ali *e)* kako drugo dobro delo pobožnosti ali krščanske ljubezni opravijo.

6.) Sto dnij odpustka dobijo, ako med letom Marijine žalosti in Kristusovo trpljenje pobožno premišlujejo — zlasti, ako Očenaš in Česčena si . . . s »Žalostna je Mati stala« — molijo in v papežev namen molitve opravijo.

*C. Odpustki rimskih postaj: *)*

a) popolne odpustke dobijo udje: 1.) Božičen praznik 25. dec.; 2.) Veliki četrtek;

*) Za prve štiri odpustke moraš spoved opraviti in sv. obhajilo prejet — za druge od *b)* 1) do *b)* 3) zadostuje popolno kesanje; za vsak slučaj pa moraš družbino cerkev obiskati in v papežev namen moliti.

3.) Velikonočno nedeljo in 4.) praznik Kristusovega vnebohoda.

b 1) nepopolne odpustke: 1.) 30 let in 30 kvadragen na praznik sv. Štefana 26. dec. 2.) na god sv. Janeza Ev. 27. dec. 3.) na god nedolžnih otročičev 28. dec. 4.) novega leta dan 5.) na praznik sv. treh kraljev, 6.) ob nedeljah: Septuagesima, sexagesima, quinquagesima. 7.) Velik petek in veliko soboto. 8.) Vsak dan v osmini po velikonočni nedelji, vštévši belo nedeljo. 9.) na praznik sv. Marka. 10.) tri dnij prošnjega tedna. 11.) binkoštno nedeljo in vsak dan v osmini binkoštnih praznikov, izvzemši nedeljo presv. Trojice.

b 2) nepopolne odpustke po 25 let in 25 kvadragen dobijo udje: 1.) cvetno nedeljo. 2.) na sv. bilo pred Božičem 3.) Božično noč pri prvi in zjutraj pri drugi sv. maši. 4.) pepelnično sredo in 5.) četrto nedeljo v postu.

b 3) nepopolne odpustke po 10 let in 10 kvadragen dobijo udje: 1.) prvo, drugo in četrto adventno nedeljo. 2.) vse druge zgoraj še ne naštete dnij sv. postnega časa, 3.) vsak dan ob 4 kvaternih tednih (izvzeti so dnevi v binkoštni osmini, ker so zgoraj že ušteti. Ti odpustki se dobijo le, ako udje v imenovanih dnevih svojo družbino cerkev ali kapelo obišejo.

1.) **Opomba:** Bolniki in tisti, ki iz važnega zadržka ne morejo obiskati družbine cerkve, zadobijo vse imenovane odpustke, ako jim spovednik obiskovanje cerkve spremeni v kako drugo dobro delo.*)

2.) **Opomba:** Z določilom 27. apr. 1887 so sv. Oče Leon XIII. dovolili še večje pravice udom bratovščine črnega škapulirja namreč za take kraje, kjer ni ne redovniške ne družbine cerkve, in so dovolili vse tiste odpustke, ki so na obiskovanje imenovanih cerkva navezani. Vendar morajo svojo domačo (župnijsko) cerkev obiskati in óndi molitve v papežev namen opraviti.

Tu navedemo le popolne odpustke: 1.) Velikonočno nedeljo. 2.) praznik Marijinega vnebovzvetja 15. avg. 3.) Marijinega rojstva 8. sept. 4.) Tretjo nedeljo meseca septembra. 5.) enkrat v letu ob priložnosti 40urne molitve. 6.) enkrat v sedmih dnevih pred ali po prazniku Marijinih 7 žalosti. 7.) Sv. Rešnjega Telesa dan. 8.) na god sv. Filipa Benicija 23. avgusta. 9.) na god sv. Peregrina 30. aprila. 10.) na god sv. Julijane Falkonieri 19. junija. 11.) na praznik Marijinih 7 žalosti — tihi petek. 12.) na god 7 sv. ustanoviteljev reda servitov 11. febr. 13.) prvi delavnik, ki sledi po

*) Mutari vero in confessione sacramentali tantum et ante absolutionem potest.

prazniku vseh vernih duš, ako se ta dan z dovoljenjem škofa za umrle družbenike slovesne bile obhajajo. Vendar, da se udje teh odpustkov udeležijo, je treba, da iste dni tudi spoved opravijo in sv obhajilo prejmejo in v svoji domači (župnijski) cerkvi v papežev namen (5 Očenaš . . .) molijo. Le velikonočno nedeljo, na praznik Marijinega vnebovzvetja in Marijinega rojstva, morajo, da imenovane odpustke dobijo. k navadnim molitvam še 7 Očenaš in 7 Češčena si Marija . . . pristaviti ali pa dnevnice za mrtve opraviti.

IV. Kaj moraš storiti, da se udeležiš duhovnih dobrot in odpustkov te bratovščine?

1.) pooblaščen duhovnik ti mora črn škapulir blagosloviti in ti ga na vrat djati. Ta škapulir moraš vedno na sebi imeti, tako — da visi ena krpa na prsih, druga na hrbtu.

2.) na dan vsprejema se moraš dati upisati v zapisnik družbenikov bratovščine črnega škapulirja.

3.) da tudi odpustke dobiš, moraš v določenih dnevih sv. zakramente vredno prejeti in tiste pobožnosti zvesto (t. j. v tem času in na tem kraju) opraviti, kakor jih določba sv. Očeta zahteva.

4.) da odpustkov ne izgubiš, moraš, kakor je bilo rečeno, škapulir vedno — noč in dan — na sebi imeti; se je prvi raztrgal, drugega si smeš sam položiti na vrat. — Tvoj škapulir mora biti pa iz črnega — volnatega, tkanega sukna (*ex lanea textura nigri coloris*). Po določbi S. C. J. ddo 20. jul. 1868 je črno platno — črni barhent — črna klobučina neveljavna tvarina toraj tudi neveljaven škapulir.

5.) v določenih bratovščine Marijinih 7 žalosti je rečeno, a) da morajo udje vsak dan moliti 7 Očenaš, 7. Češčena si na čast 7 Marijinih žalosti: b) morajo pričujoči biti pri rožnem vencu žalostne M. B — ki se vsak petek ali vsako nedeljo očitno moli. c) kadar kak družbenik umrje, naj molijo udje za pokoj njegove duše 7 Očenaš in 7 Češčena si... d) da ob 5 poglavitnih Marijinih praznikih, kakor tudi 3. redeljo meseca septembra sv. zakramente vredno prejmejo in se pred imenovanimi prazniki postijo. e) da se tretjo nedeljo vsakega meseca ali kako drugo nedeljo slovesne procesije udeležijo. f) da večkrat družbino kapelico ali altar obiščejo in ondi pobožno molijo. Kristjan! ko bi tudi ne grešil, ako bi teh pobožnosti in pravil ne izpolnoval, vendar bi izgubil milosti, zasluženje in odpustke, ki jih zadobijo udje, kateri to zvesto izpolnujejo. Že sv. Aleš Falkonieri pravi: udje

naj ne mislijo, da so zadosti storili, ako le Marijine žalosti premišlujejo, v premišljevanju morajo tudi pravi vzrok Marijinih žalosti spoznati — namreč greh — in trden sklep storiti, da se hočejo greha varovati, greh sovražiti in greh obžalovati.*

Opomba za predstojnike in voditelje bratovščine :

1.) Pravico — bratovščino črnega škapulirja kanonično ustanoviti — ima general reda servitov. Kdor jo hoče v svoji duhovniji upeljati, naj se po ordinarjatu obrne v Rim do prednika servitov; napis je: Remo. P. Generale dei Servi di Maria — Roma S. Marcello.

2.) Pri ustanovi te bratovščine se mora določiti kapelica ali altar žalostne Matere Božje kot družbina kapelica ali družbini altar za pobožne vaje družbenikov.

3.) Bratovščina Marijinih 7 žalosti — ki nima družbinega altarja, ki ne moli vsak petek rožnega venca žalostne M. B in ne obhaja vsako leto (navadno 3. nedeljo meseca septembra) slovesne procesije, je po Decr. 24. jul. 1756 svojo veljavo in svoje pravice zgubila.

4.) Za take kraje, kjer ni ne redovniške cerkve servitov ne kanonično ustanovljene bratovščine — pooblaščuje general servitov vse duhovne, ki prosijo facultatem benedicensi et imponendi scapularia 7 dolorum

B. M. V. jim dovoljuje vsprejemati verne v to bratovščino in ob enem blagoslavljati rožne vence žalostne Matere Božje z odpustki.

5.) Duhovni, ki želijo le rožne vence žalostne Matere Božje blagoslavljati, dobijo tudi lahko oblast samo za rožne vence.

6.) Beringer (die Ablässe) pravi: »suscceptio — benedictio — et impositio scapularis se ne smejo ločiti t. j. kdor družbenika v bratovščine sprejme in vpiše (suscceptio) mu mora tudi škapulir blagosloviti (benedictio), in mu ga na vrat položiti (impositio). — Ko bi duhoven (facultatem habens) škapulirje blagoslavljal, drugi duhoven ali pa kak lajik jih vernim na vrat polagal, bilo bi po določbi S. C. J. neveljavno et recurrendum ad Sanctissimum pro sanatione

7.) Duhovni, ki imajo pravico črni škapulir blagoslavljati, morajo imena družbenikov v to določen zapisnik vpisovati (quae inscriptio omnino necessaria est ad lucrandas indulgentias) — in če nimajo sami kano- nično ustanovljene bratovščine 7 žalosti, — od časa do časa ta imena v sosednjo duhov- nijo pošiljati, kjer je bratovščina kanonično ustanovljena — ali pa v samostan k ser- vitom na Dunaj — Inomost — ali Rim.

Drugi del.

Koronica Marijinih 7 žalosti ali: rožni venec žalostne Matere Božje.

I. Ta rožnivenec so že prvi očetje serviti jeli med ljudstvom širiti; ima pa 7 delov in vsak del 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

Da boš dobil odpustke, katere so papeži za molitev tega rožnega venca podelili — moraš najprej kesanje obuditi in potem reči pri prvem delu:

1.) Premišljujmo prvo žalost, katero je blažena Devica Marija občutila, ko je svojega edinorojenega Sina Jezusa starčeku Simeonu v naročje položila in od njega slišala besede: »Meč bolečine bo tvojo dušo prebodel«. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

2.) Premišljujmo drugo žalost, katero je Marija občutila, ko je morala v Egipt bežati, da se je umaknila Herodovi grozovitosti, ki je hotel njeno detece umoriti. — 1 Očenaš in 7 Češčena Marija.

3.) Premišljujmo tretjo žalost, katero je Marija občutila, ko se je s sv. Jožefom iz Jeruzalema vračala, Jezusa, svojega Sina pogrešala in ga 3 dnij v grenkosti svojega srca iskala. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

4.) Premišljujmo četrto žalost, katero je Marija občutila, ko je svojega ljubeznjivega Sina Jezusa s križem obloženega na poti proti gori Kalvariji srečala. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

5.) Premišljujmo peto žalost, katero je Marija občutila, ko je morala gledati, kako so njenega ljubeznjivega Sina na trdi les križa pribili, ga s križem povzdignili, na katerem je v neizrekljivih bolečinah svojo dušo izdihnil. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

6.) Premišljujmo šesto žalost, katero je Marija občutila, ko so Jezusovo stran prebodli in ga mrtvega v njeno naročje položili. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija.

7.) Premišljujmo sedmo žalost, katero je Marija občutila, ko je videla, da so Jezusovo mrtvo truplo v grob položili. 1 Očenaš in 7 Češčena si Marija. Potem moli še 3 Češčena si Marija v čast Marijinih solz, katere je prelivala v svojih žalostih in prosi, da zadobiš resnično žalost nad svojimi grehi in se odpustkov udeležiš. — Druge molitve, ki se v nekaterih knjigah priporočajo za pridobitev odpustkov — niso potrebne. Pač

pa je treba ne le, da se Očenaši in Češčena Marije molijo, ampak 2) skrivnosti ali žalosti se morajo tudi izgovarjati pri vsakem odstavku.

II. Katere odpustke dobiš, ako rožni venec žalostne Matere Božje moliš?

1.) Dve sto dnij za vsak Očenaš in za vsako Češčena si Marija — ako ga po dobro opravljeni spovedi v redovniški cerkvi (servitov) moliš. Te odpustke dobiš, ako trdni sklep imaš po rožnem vencu spoved opraviti.

2.) Dve sto dnij za vsak Očenaš in za vsako Češčena si Marija, če ta rožni venec ob petkih ali ob dnevih 40danjskega posta moliš v katerikoli cerkvi ali na katerem koli kraju.

3.) Sto dnij odpustka za vsak Očenaš in za vsako Češčena si Marija, ako ga moliš v drugih dnevih med letom v redovniški cerkvi

4.) Sedem let in 7 kvadragen vselej, kadar ga moliš sam ali z drugimi.

5.) Sto let odpustka zadobijo tisti, ki so blagoslovljen rožni venec od kakega servita*) prejeli in ga po dobro opravljeni spo-

*) Beringer misli, da od 19. jan. 1884 ni več razločka — t. j. ti odpustki se dobijo ako so rožni venci od servitov blagoslovljeni ali od svetnih duhovnikov.

vedi molijo. Te odpustke dobijo vselej, kolikorkrat ga molijo tudi pred spovedjo, ako namen imajo po rožnem vencu spoved opraviti.

6.) Sto petdeset let odpustka dobijo, ki so blagoslovljen rožni venec od kakega servita*) prejeli in ga ob ponedeljkih, sredah, petkih in zapovedanih praznikih po dobro opravljeni spovedi molijo in rožni venec pri sebi nosijo.

7.) Dve sto let, ako ga molijo po zvestem izpraševanji vesti in dobro opravljeni spovedi in še v papežev namen molitev opravijo.

8.) Deset let odpustka dobijo tisti, ki rožni venec žalostne M. B. seboj nosijo in ga večkrat v letu molijo — in zadobijo ta odpustek vselej, kadar po dobro opravljeni spovedi ali sv. mašo pobožno slišijo, ali pridigo pazljivo poslušajo, ali sv. R. Telo spremljajo, kadar se k bolniku nese, ali med sovražniki spravo naredijo, ali grešnike na pot pokore pripeljejo ali 7 Očenaš in 7 Češčena si Marija molijo, ali na čast našega Izveličarja Jezusa Kristusa ali Matere Božje ali kakega drugega svetnika kako duhovno dobro delo usmiljenja opravijo.

9.) Popolne odpustke zadobijo tisti, ki imajo navado žalostne Matere Božje rožni

*) Vide str. 16.

venec štirikrat na teden moliti; te odpustke dobijo le enkrat v letu ta dan namreč, ko so ga po dobro opravljeni spovedi in sv. obhajilu pobožno molili.

10.) Popolne odpustke dobijo enkrat v mesecu in sicer na dan sv. obhajila tisti, ki so rožni venec 7 žalosti cel mesec vsak dan molili; vendar morajo ta dan spoved opraviti, sv. obhajilo prejeti in v papežev namen moliti.

Pomniti je, 1.) da je za blagoslavljenje rožnega venca 7 žalosti formula propria predpisana. Če je za apostoljske odpustke veljavna benedictio in forma Ecclesiae consueta scil: signum crucis z besedami: In Nomine Patris † et... za rožne vence žalostne M. B. in sv. Dominika ni veljavna.

III. Tretja nedelja meseca septembra.

Vsi verni — če so udje ali niso udje bratovščine Marijinih 7 žalosti, zadobijo 3. nedeljo meseca septembra popolne odpustke 1.) ako sv. zakramente vredno prejmejo in 2.) v družbini cerkvi t. j. ondi, kjer je bratovščina kanonično ustanovljena — v papežev namen (5 Očenaš . . .) pobožno molijo.

NB. Tega odpustka se udeležijo tolikokrat — kolikorkrat imenovano cerkev —

to nedeljo obiščejo in ondi v papežev namen molitve opravijo — vsled Rescr. S. C. J, ddo. 27. jan. 1888. —

Ker je v tem reskriptu govorjenje le o nedelji in ni nič rečeno, da se ti odpustki začenjajo že s prvimi večernicami, se je treba črke držati, toraj so le na nedeljo navezani. Po tem reskriptu dobivajo popolnoma toties — quoties — odpustke le verni, ki so v nedeljo spoved in obhajilo opravili. Le če je kak predstojnik za svojo duhovnijo ex Indulto dobil dovoljenje, ut gratia haec extendatur ad feriam VI. et diem Sabbati ante Dominicam III. septembris, veljajo spovedi, ki so se v petek in soboto opravile — enako tako, kakor za porcijunkula

med družbenike vpisan.....

v Ročinju

Določba papeža Klemenca XIII. z dne
9. dec. 1763.

Vernim, ki se navadno vsak teden spovedujejo, ni treba za vsak odpustek še posebej sv. zakramentov prejemati, ampak po navedenem določilu zadobijo taki vse odpustke, ki se nahajajo v zapisniku odpustkov in ki se od ene spovedi do druge dobiti dajo. To velja za vse bratovščine — in za vse verne sploh. —

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJI (17U): (17UNICA)

00000461678

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.

1893